

PRIOPĆENJE

Broj stečajeva ne posustaje – što stoji iza rasta unatoč oporavku?

Zagreb, 04. lipnja 2025.: Coface objavljuje svoje godišnje izvješće o stečajevima za srednju i istočnu Europu (CEE), otkrivajući kontradiktornu sliku: iako se gospodarski rast vratio u 2024. godini, stabilnost poslovanja nastavila se pogoršavati. Unatoč smanjenju inflacije i oporavku BDP-a, stope stečajeva porasle su u većini zemalja regije.

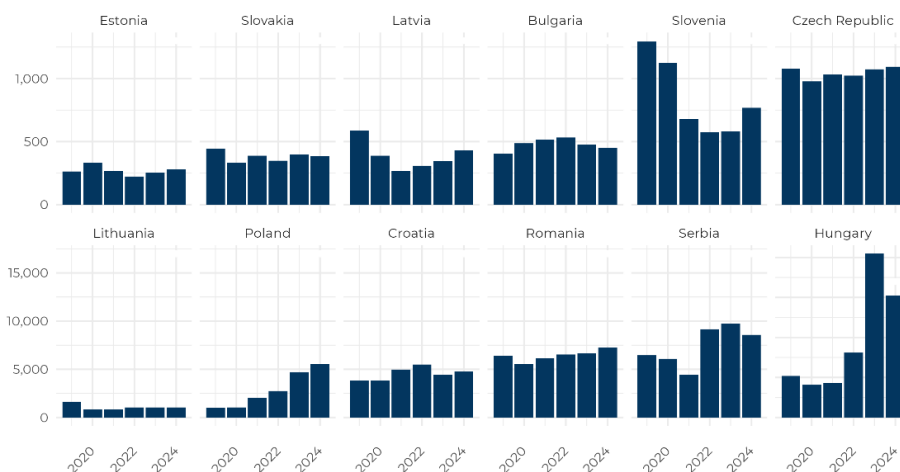
Regija srednje i istočne Europe (CEE) zabilježila je prosječan rast BDP-a od 2,6 % u 2024. godini, što je značajno poboljšanje u odnosu na 0,8 % u 2023. Oporavak je potaknut padom inflacije, rastom realnih plaća i snažnom privatnom potrošnjom, osobito u **Poljskoj**, **Mađarskoj** i **Rumunjskoj**. Inflacija je pala na 4,6 % u 2024., s 11,2 % godinu ranije, zahvaljujući nižim cijenama energije i poboljšanim uvjetima u opskrbnim lancima.

Međutim, ovaj gospodarski oporavak nije se pretočio u otpornost poslovnog sektora. Broj stečajeva na razini regije smanjen je za 9 %, s 50.248 u 2023. na 45.938 u 2024., no taj pad je varljiv. Regulatorne promjene u Mađarskoj iskrivile su statistiku. Kada se Mađarska isključi, broj stečajeva zapravo je porastao – s 29.771 u 2023. na 30.680 u 2024. (+3 %), što ukazuje na trajnu ranjivost poslovnog sektora u regiji.

“Nakon turbulencija iz 2023. godine, makroekonomski pokazatelji sugerirali su predah. No, mnoga su poduzeća, osobito u proizvodnji i transportu, već pretrpjela previše šokova,” izjavio je **Mateusz Dadej**, **Coface regionalni ekonomist za srednju i istočnu Europu**. *“Porast broja stečajeva odražava dublje strukturne probleme i odgođeni učinak prethodnih kriza.”*

Zemlje pokazuju različitu dinamiku stečajeva u 2024.

Mađarska je zabilježila najveći pad broja stečajeva (–25,5 %) zahvaljujući normalizaciji pravnih postupaka nakon privremenog skoka u 2022. godini. Pad su zabilježile i **Srbija** (–12,1 %) i **Bugarska** (–5,7 %), što odražava stabilnije makroekonomske uvjete. S druge strane, broj stečajeva znatno je porastao u **Sloveniji** (+32,4 %), **Latviji** (+24,6 %), **Estoniji** (+10,2 %) i **Hrvatskoj** (+7,3 %), potaknut slabom domaćom potražnjom, rastućim troškovima i strukturnim izazovima, osobito u građevinskom i trgovačkom sektoru. **Rumunjska** je također zabilježila značajan porast od 9,4 %, osobito među srednjim i velikim poduzećima, uslijed visoke inflacije i fiskalnih neravnoteža. **Poljska** je izvijestila o porastu od 19 %, uglavnom zbog trajnog usvajanja postupaka restrukturiranja iz pandemijskog razdoblja, koji se sada široko koriste za upravljanje problemima likvidnosti. U međuvremenu, **Češka** (+1,9 %) i **Slovačka** (–3,5 %) pokazale su relativno stabilne trendove, dok je **Litva** ostala gotovo nepromijenjena u odnosu na prethodnu godinu (–1 %), s koncentracijom stečajeva u građevinskom i maloprodajnom sektoru.

Source: Coface

Transport, proizvodnja i građevinarstvo: ključni sektori pod pritiskom

Nekoliko ključnih industrija pokazalo se posebno ranjivima. **Transportni sektor** suočava se s padom obujma tereta i trajnim troškovnim pritiscima. **Proizvodnja** bilježi smanjenje narudžbi i nedostatak radne snage, dok je **građevinski sektor** pogođen rastom kamatnih stopa i slabijim ulaganjima, osobito u stambene projekte. Ovi sektori zabilježili su iznadprosječan porast stope stečajeva.

Izgledi za 2025.: Oporavak vođen ulaganjima, uz dozu opreza

“Očekujemo blago poboljšanje trenda stečajeva u 2025. godini” izjavio je **Mateusz Dadej**. Oslobođanje odgođenih sredstava EU-a i oporavak potrošnje kućanstava bit će ključni. Međutim, strogi uvjeti kreditiranja i neizvjesnosti u globalnoj trgovini – osobito rastuće napetosti između SAD-a i EU-a – predstavljaju značajan negativan rizik za naš scenarij.”

“Coface izvješće pruža sveobuhvatnu analizu kako pravni okvir, gospodarski uvjeti i geopolitički rizici oblikuju dinamiku stečajeva u regiji srednje i istočne Europe”, dodao je **Jarek Jaworski, Coface regionalni direktor za srednju i istočnu Europu**. “Iako se rast vratio, mnoga poduzeća i dalje posluju u režimu preživljavanja. Održiva ulaganja i jasno definirane politike bit će ključni za dugoročnu stabilnost.” Cijeli izvještaj pročitajte na <https://www.coface.hr/novosti-i-publikacije/broj-stečajeva-ne-posustaje-sto-stoji-iza-rasta-unatoc-oporavku>

COFACE KONTAKT

Martina Kolarić: +385 99 3110 390, martina.kolaric@coface.com

COFACE: FOR TRADE

Tvrtka Coface, kao vodeći svjetski pružatelj usluga upravljanja kreditnim rizikom, već više od 75 godina pruža podršku poduzećima u rastu i razvoju u nesigurnom i nestabilnom okruženju. Bez obzira na veličinu, lokaciju ili sektor, Coface pruža podršku za ~100.000 zadovoljnih klijenata na oko 200 tržišta diljem svijeta, kroz niz rješenja: osiguranje potraživanja, poslovne informacije, naplata potraživanja, Single Risk osiguranje, jamstva, faktoring. Svakodnevno Coface koristi jedinstveno stručno znanje i vrhunsku tehnologiju kako bi omogućio sigurno poslovanje poduzeća, na domaćim i izvoznim tržištima. U 2024. godini Coface je zapošljavao više od 5.236 zaposlenih i ostvario prihod od oko 1,845 milijardi eura.